

Διασκευή από τα χριστουγεννιάτικα διηγήματα του Αλέξανδρου Παλαδιαμάντη.

Διήγημα: Χριστούγεννα στο Κάστρο.

Ο Πάτερ ήταν καθισμένος στο τραπέζι και έτρωγε μαζί με την οικογένειά του όσπρια και ελιές. Στο σπίτι βρισκόταν η θεία η Μαλάμω η Καναλάκαινα, μακρινή συγγένισσα που ήρθε να δώσει το πρόσφορό της, καθώς και ο Πανάγος ο μαραγκός, πενηντάρης οικογενειάρχης που ήρθε να πει μια καλησπέρα.

Ήταν βράδυ, 23 Δεκεμβρίου, στο σπίτι του παπά μετά το οικογενειακό δείπνο και αφού προσευχήθηκε ο πάτερ, είπε:

Πάτερ: Το Γιάννη το Νυφιώτη και τον Αργύρη της Μυλωνούς τους έκλεισε το χιόνι απάνω στο Κάστρο, στο Στοιβωτό στον ανήφορο τ' ακούσατε;

Πανάγος: Τ' ακούσαμε κι εμείς παπά. Έτσι είπανε.

Πάτερ: Οι βλογημένοι, δε θα βάλουν ποτέ γνώση. Πήγαν με τέτοιο καιρό να κατεβάσουν ξύλα απ' τα κατσάβραχα, εκεί που μήτε γίδι δεν μπορεί να πατήσει.

Μαλάμω: Αυτός ο κόσμος μυαλό δεν έχει. Θαρρείς και τώρα όσο πάνε οι άνθρωποι γίνονται πιο απόκοτοι.

Παπαδιά: Άραγε έχουνε τρόφιμα μαζί τους;

Μαλάμω: Ποιος το ξέρει; Βέβαια.

Πανάγος: Μάλλον θα έχουνε, θα έχουνε. Αλλιώς δε γίνεται. Θα πήγανε με τα ζεμπίλια τους γεμάτα και τουφέκι θα έχουν. Και θηλιές στήνουν για κοτσύφια. Και αλάτι θα 'χουν πάρει μαζί τους για ν' αλατίσουν για τα Χριστούγεννα.

Παπαδιά: Λέτε να κάνουν Χριστούγεννα πάνω στο Στοιβωτό με τέτοιο καιρό;

Παπάς: Να μπορούσε κανείς να τους έφερνε βοήθεια!

Μαραγκός: Τι βοήθεια να τους κάνουν; Έριξε πολύ χιόνι και ακόμα ρίχνει. Χρόνια είχε να ξάνει τέτοια βαρυχειμωνιά.

Πατιέται η γη; Δεν πατιέται.

Πάτερ: Κι απ' τη θάλασσα δεν μπορούμε να πάμε να τους βοηθήσουμε ;

Μαραγκός (Πανάγος): Απ' τη θάλασσα, παπά, τα ίδια και χειρότερα. Αγρίεψε ο καιρός. Τα κύματα σηκώθηκαν ψηλά! Ο άνεμος όλο και δυναμώνει. Πού μπορείς να ξεμυτίσεις απ' το λιμάνι;

*****

Πάτερ: (προς την παπαδιά) Κι έχουμε παπαδιά μου να κάνουμε και το περσινό μας τάξιμο!

Παπάς: Τότε που ήταν άρρωστο το Λαμπρινάκι μας! Θυμάσαι το τάμα μας;

(Σιωπηλή η παπαδιά)

Παπάς: Έταξες, αν γλιτώσει να πάμε σύντομα να λειτουργήσουμε το Χριστό τη μέρα της γιορτής του. Το θυμάσαι;

Παπαδιά: (κουνώντας το κεφάλι) Το θυμάμαι, πώς δεν το θυμάμαι!

*****

Πάτερ: (Γυρίζοντας στον Πανάγο) Άντε Πανάγο, με την ευχή μου. Δε πας να φωνάξεις τον μπαρμπα - Στεφανή, νά'ρθει από εδώ που θέλω να του πω;

Πανάγος: Πηγαίνω παπά. Θέλω κι εγώ να πάω να δω τι μου ετοίμασε η Πανάγαινα να φάμε απόψε.

Πάτερ: Πήγαινε πρώτα να του πεις του καπετάνιου κι ύστερα γυρίζεις και τρώτε.

Πανάγος: Την ευλογία σας, πάτερ! Καληνύχτα παπαδιά, καληνύχτα Μαλάμω.

Τελικά αποφάσισαν να πάνε στο Στοιβωτό από τη μεριά της θάλασσας με τη βάρκα του μπαρμπα - Στεφανή. Ο παπά Φραγκούλης έδωσε οδηγίες να βάλουν σε σάκο τα πρόσφορα και μερικά παξιμάδια. Σε δυο μεγάλα ξύλινα δοχεία έβαλε ελιές και χαβιάρι. Γέμισε δυο φλασκιά κρασί σοδειάς του. Πήρε ακόμη δύο τρία ξεροχτάποδα, σύκα ξερά και σταφίδες. Οι δύο μεγαλύτερες κόρες του παπά Φραγκούλη έβρασαν γύρω στα πενήντα αυγά, τοποθετώντας τα στον πάτο ενός καλάθιού. Από πάνω έβαλαν δυο πρόσφορα, κεριά και λιβάνι. Ακόμη έστειλε ο παπάς τον μπαρμπα Στεφανή σε δυο εμποροπλοιάρχους φίλους του, να τους παρακαλέσει να στείλουν παστό κρέας όπως κι έκαναν. Όλες αυτές τις προμήθειες τις έκανε ο παπάς προνοητικά γι'αυτούς που αποκλείστηκαν στο χιόνι αλλά και για τον εαυτό του και για τους προσκυνητές που θα ταξίδευαν μαζί του, αν τυχόν τους έπειανε κι αυτούς κακοκαιρία εκεί εφόσον βέβαια έφταναν στο Κάστρο σώοι και γεροί. Μαζεύτηκαν δυο τρεις ενοριτίσσοες ακόμη γειτόνισσοες του παπά. Η θεία Μαλάμω πήγε να ειδοποιήσει τον Κυρ Αλεξανδρή τον ψάλτη. Όταν ήταν να επιβιβαστούν μαζεύτηκαν δεκαπέντε άτομα. Η απόφαση του παπά και η γενναιότητα του μπαρμπα -Στεφανή ενθάρρυνε άντρες και γυναίκες. Την τελευταία στιγμή προστέθηκε και δέκατος έκτος. Αυτός ήταν ο Βασίλης της Μυλωνούς, ο αδερφός του Αργύρη που αποκλείστηκε στα χιόνια. Ήρθε στην αποβάθρα μ' ένα σάκο γεμάτο τρόφιμα κι άλλα εφόδια για την εκδρομή.

Στο Στοιβωτό, ο Κυρ Αλεξανδρής πήρε το φανάρι μπροστά, ο Βασίλης και ο μπαρμπα - Στεφανής καθάριζαν το χιόνι με τα φτυκίρια. Το μονοπάτι πήγαινε δίπλα σε γκρεμό. Πατούσαν προσεχτικά.

Κόνιευαν μεσάνυχτα όταν έφτασαν κάτω απ' τη γέφυρα του Κάστρου, μισοπνιγμένοι, παγωμένοι, αλμυροί απ' τη θάλασσα και λευκοί απ' το χιόνι, με τα χείλη μελανιασμένα, αλλά με ζεστή την καρδιά.

Στο κάστρο μέσα ήταν προφυλαγμένοι απ' το χιόνι ο Αργύρης της Μυλωνούς κι ο Γιάννης ο Νυφιώτης. Ήταν ξαπλωμένοι κοντά στη φωτιά όταν ακούσανε φασαρία απ' έξω.

Άρπαξαν ο ένας το όπλο κι ο άλλος το τσεκούρι.

Αργύρης: Ποιος λες να 'ναι; Να 'ναι άραγε για μας!

Γιάννης: Δεν ξέρω, να ρωτήσουμε. Ποιοι είστε; Ποιοι είστε;

Πλήθος: Καλοί πατριώτες!

Αργύρης: Πέστε μας τα ονόματα σας.

Στεφανής: Εμείς είμαστε... ο παπάς, ο Αλεξανδρής...

Βασίλης: Αυτή ήταν η φωνή του αδερφού μου. Αργύρη! Εγώ είμαι, ο Βασίλης.

Αργύρης: Δόξα το θεό! Δόξα το θεό. (Βγήκαν έξω κι αγκαλιάστηκαν)

Γιάννης: Να είστε καλά. Ο Θεός να σας το ξεπληρώσει.

Παπάς: Ωραία, ας πάμε τώρα να λειτουργήσουμε το Χριστό.

Όλοι μαζί: Πάμε, πάμε πάτερ!

Την άλλη μέρα ο άνεμος έπεσε, το κρύο λιγότεψε πολύ κι αποφάσισαν να φύγουν. Αποφάσισαν τώρα να επιστρέψουν απ' το βορειοανατολικό μέρος του νησιού.